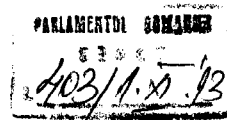

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege de modificare și completare a Legii nr. 223 din 2007 privind Statutul personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă din România*”, inițiată de un grup de parlamentari PNL, PSD, UDMR (Bp. 323/2013).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea *Legii nr. 223/2007 privind Statutul personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă din România, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul reintroducerii reglementărilor privind pensiile de serviciu care au fost abrogate prin *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare*, respectiv a condițiilor de vârstă și vechime în activitate necesare pentru pensionarea personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă și stabilirea pensiilor de serviciu în cuantum de 80% din media veniturilor totale brute realizate în ultimele 12 luni de activitate, urmând ca diferența între acestea și pensiile pentru limită de vârstă din sistemul public să fie suportată din bugetul de stat.

II. Observații

1. Avându-se în vedere evoluția crizei economice în anul 2009, precum și extinderea acesteia, s-a impus adoptarea de măsuri în vederea respectării angajamentelor asumate de România prin semnarea acordurilor de împrumut cu organisme financiare internaționale, acorduri absolut necesare pentru stabilitatea economică a României, pentru atingerea țintelor de deficit ale bugetului general consolidat în anul 2010.

Luându-se în considerare faptul că diminuarea dezechilibrelor existente și menținerea deficitului bugetar în limite sustenabile creează premisele relansării economice, s-a impus adoptarea unor măsuri cu caracter excepțional, prin care să se continue eforturile de reducere a cheltuielilor bugetare.

Luarea acestor măsuri s-a impus pentru menținerea acordurilor cu organisme financiare internaționale.

Neadoptarea acestor măsuri ar fi dus la pierderea acordurilor cu organisme financiare internaționale, cu consecința creării unor dezechilibre macroeconomice de natură să ducă la imposibilitatea relansării economice, precum și la creșterea excesivă a deficitului bugetar.

În urma analizei de detaliu a sistemului public de pensii și a evoluției acestuia prin păstrarea structurii actuale în corelație cu tendințele macroeconomice și demografice din România, s-au conturat o serie de probleme majore, prezente și viitoare.

Apariția unor sisteme speciale de pensii publice care au introdus o serie de privilegii și tratamente favorabile unor categorii profesionale a condus la crearea unui decalaj uriaș între cea mai mare și cea mai mică pensie plătită de stat.

Existența unor acte normative care reglementau organizarea și funcționarea diferitelor sisteme de pensii de tip public îngreunau în mod evident funcționarea sistemului de pensii. Motivat de o serie de factori macroeconomici și sociali, pentru asigurarea cadrului de reformă în următoarele direcții:

- asigurarea sustenabilității financiare a sistemului de pensii publice,
 - eliminarea discrepanțelor privind contribuția la bugetul asigurărilor sociale și inegalităților de alocare a resurselor pentru finanțarea pensiilor publice,
 - eliminarea legilor speciale de pensionare care prevăd criterii diferite, mai avantajoase, în favoarea anumitor categorii profesionale,
 - armonizarea sistemului public de pensii național cu practica europeană și cu recomandările Uniunii Europene în domeniul pensiilor publice,
 - simplificarea legislației referitoare la pensiile publice,
- a fost adoptată *Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor*.

Totodată, ținându-se seama de următoarele argumente:

- în temeiul Legii nr. 119/2010 s-a dispus recalcularea tuturor pensiilor speciale prin determinarea punctajului mediu anual și a cuantumului fiecărei pensii, utilizându-se algoritmul de calcul prevăzut de legislația în domeniul asigurărilor sociale, în scopul asigurării egalității de tratament pentru toți beneficiarii sistemului public de pensii,

- având în vedere exigențele subliniate de puterea judecătorească în cadrul controlului jurisdicțional exercitat cu ocazia aplicării Legii nr. 119/2010;

- în vederea instituirii unor măsuri legislative pe baza cărora instituțiile implicate să poată realiza toate procedurile administrative necesare stabilirii drepturilor de pensie într-un mod obiectiv și justificat;

- instituirea unei etape de revizuire a cuantumului pensiilor, cu respectarea principiului contributivității și egalității, scopul fiind acela de a se stabili în mod just și echitabil drepturile de pensie pe care persoanele vizate sunt îndreptățite să le primească, astfel încât acestea să aibă posibilitatea să identifice și să depună la casele teritoriale de pensii toate documentele doveditoare ale veniturilor realizate pe parcursul întregii activități profesionale, a fost adoptată *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2011 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. c)-h) din Legea nr. 119/2010*.

Astfel, pensiile de serviciu au devenit pensii în înțelesul *Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare*, și ulterior, în înțelesul *Legii nr. 263/2010*.

Potrivit acestui ultim act normativ, sistemul public de pensii este organizat și funcționează pe baza următoarelor principii:

a) *principiul unicității*, potrivit căruia statul organizează și garantează sistemul public de pensii bazat pe aceleași norme de drept, pentru toți participanții la sistem;

b) *principiul obligativității*, potrivit căruia persoanele fizice și juridice, au, conform legii, obligația de a participa la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale exercitându-se corelativ cu îndeplinirea obligațiilor;

c) *principiul contributivității*, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite;

d) *principiul egalității*, prin care se asigură tuturor participanților la sistemul public de pensii, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu, între persoane aflate în aceeași situație juridică, în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;

e) *principiul repartiției*, pe baza căruia fondurile de asigurări sociale se redistribuie pentru plata obligațiilor ce revin sistemului public de pensii, conform legii;

f) *principiul solidarității sociale*, conform căruia participanții la sistemul public de pensii își asumă reciproc obligații și beneficiază de drepturi pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor asigurate prevăzute de lege;

g) *principiul autonomiei*, bazat pe administrarea de sine stătătoare a sistemului public de pensii, conform legii;

h) *principiul imprescriptibilității*, potrivit căruia dreptul la pensie nu se prescrie;

i) *principiul incesibilității*, potrivit căruia dreptul la pensie nu poate fi cedat, total sau parțial.

2. În ceea ce privește afirmația din Expunerea de motive referitoare la inegalitatea de tratament între magistrați care beneficiază de pensie de serviciu și personalul aeronautic civil navigant din aviația civilă care nu beneficiază de acest drept, considerăm că nu se pune problema unei discriminări, deoarece sunt categorii socioprofesionale diferite, cu statute distincte, reglementate prin acte normative diferite, respectiv Legea nr. 223/2007 și *Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată*.

Mai mult, statutul magistraților este reglementat constituțional și dezvoltat prin lege organică care cuprinde o serie de incompatibilități și interdicții, precum și responsabilitățile și riscurile pe care le implică exercitarea acestei profesii, ceea ce impune acordarea pensiei de serviciu ca o componentă a independenței justiției, garanție a statului de drept, prevăzut de art. 1 alin. (3) din Constituție.

Pe de altă parte, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor *Legii privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor*, prin *Decizia nr. 873/2010*, constatând că dispozițiile art. 1 lit. a), b), d)-i) și art. 2-12 din acest act normativ, sunt constituționale.

De asemenea, Curtea Constituțională s-a pronunțat și asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2011 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. c)-h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor*, prin *Decizia nr. 214/2012*.

3. Totodată, semnalăm că soluțiile legislative preconizate prin această inițiativă legislativă ar determina, în aplicare, o situație dezavantajoasă pentru celelalte categorii profesionale care au fost integrate în sistemul unitar de pensii publice reglementat prin Legea nr. 263/2010 și, în consecință, nu mai beneficiază de pensii speciale, ceea ce ar crea premisele unei situații discriminatorii, contrară principiului egalității, consacrat prin prevederile art. 16 din Legea fundamentală.

În ceea ce privește *principiul egalității în drepturi a cetățenilor*, menționăm că interpretarea pe care Curtea Constituțională a dat-o în

jurisprudența sa a fost îndeaproape legată de sensul pe care Curtea Europeană a Drepturilor Omului l-a dat principiului nediscriminării. În acest context, amintim, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 82/2012, prin care instanța de contencios constituțional a reținut că *„violarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite”*.

Raportat la aceste criterii, apreciem că diferența de tratament juridic dintre categoria persoanelor avute în vedere de această inițiativă legislativă și celelalte categorii de persoane, la care anterior ne-am referit, este lipsită de un temei obiectiv și rezonabil care să o justifice.

Totodată, semnalăm și aspecte de retroactivitate, contrare principiului neretroactivității legii civile, instituit prin prevederile art. 15 alin. (2) din Constituție. În acest sens, menționăm art. 42⁸ precum și art. 53² care, prin utilizarea sintagmelor *„la data intrării în vigoare a prezentei legi”* și *„începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi”*, produc efecte juridice în trecut, respectiv de la data intrării în vigoare a Legii nr. 223/2007, datorită faptului că aceste articole, deși au ca obiect reglementări distincte, nu sunt numerotate cu cifre romane.

În plus, semnalăm și faptul că, această inițiativă legislativă parlamentară prezintă insuficiență de reglementare, deoarece nu prevede elaborarea unor norme pentru punerea în aplicare a soluțiilor legislative preconizate prin dispozițiile cu caracter generic și tranzitoriu ce fac obiectul art. 53².

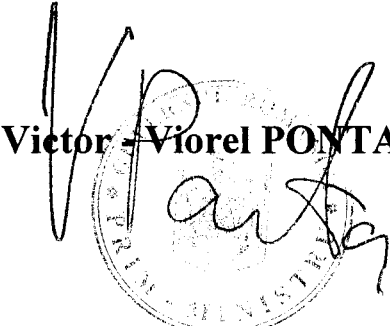
4. Precizăm că *Expunerea de motive* trebuie să îndeplinească exigențele prevăzute de art. 138 alin. (5) din Constituție, care dispune că *„Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare”*.

De asemenea, în ceea ce privește evaluarea implicațiilor financiare asupra bugetului general consolidat, se impune a se atașa fișa financiară, elaborată potrivit art. 15 din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, precum și declarația prevăzută de art. 7 alin. (1) lit. b) din *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, cu modificările și completările ulterioare*, potrivit căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Victor-Viorel PONTA

Domnului senator **George – Crin Laurențiu ANTONESCU**

Președintele Senatului